

Rapport van Bevindingen
t.b.v. de formatie gemeenteraad Doetinchem 2018-2022
door informateur Maria Martens

Nijmegen, 11 april 2018

Bijlagen:
de door de fracties geaccordeerde gespreksverslagen in volgorde van de gevoerde gesprekken

Inhoudsopgave

§ 1	Voorwoord	p. 3
§ 2	Opdracht	p. 3
§ 3	Werkwijze	p. 4
§ 4	Bevindingen	p. 5
§ 5	Advies	p. 6
§ 6	Tot slot	p. 7

§1 Voorwoord

De Gemeenteraadsverkiezingen waren op 21 maart 2018. Naar aanleiding van de resultaten is er op 29 maart een openbaar duidingsdebat geweest in de raadszaal van Doetinchem o.l.v. burgemeester Mark Boumans. Alle fracties hebben daar een eerste reflectie gegeven op de uitslag van de verkiezingen. Aan het eind heeft formatuur Ingrid Lambregts, de naam van de informateur bekend gemaakt.

§2 Opdracht

Eind maart ben ik door Ingrid Lambregts benaderd met de vraag of ik bereid was informateur in Doetinchem te worden. In een persoonlijk gesprek heeft zij deze vraag en de visie op de rol van de informateur toegelicht. Na een korte tijd heb ik van harte toegezegd. Belangrijk is de wetenschap dat het aanstellen van een informateur de instemming had van alle fracties in de gemeenteraad.

In een schrijven van de gemeentesecretaris ing. N. van Waart d.d. 3 april 2018 is de opdracht aan mij als informateur officieel vastgelegd. De opdracht was de ter beschikking gestelde documenten te bestuderen (verkiezingsprogramma's en informatiedocument voor de coalitievorming), gesprekken te voeren met alle fracties die zijn verkozen in de raad, de bevindingen vast te leggen in een schriftelijke rapportage en deze op 11 april 2018 in een openbare bijeenkomst in de raad te presenteren.

Aan het eind van het duidingsdebat heeft de formatuur aangegeven dat zij uitdrukkelijk heeft gevraagd om een concreet advies met betrekking tot de samenstelling van de coalitie voor de komende periode.

Voor het organiseren van de gesprekken, de verslaglegging en eventuele verdere informatiebehoefte heb ik een beroep mogen doen op ambtelijke ondersteuning door Tessa Baars en Patrick Fuijk, beiden concernadviseurs van de gemeente Doetinchem.

§3 Werkwijze

Vrijwel meteen heb ik de verkiezingsprogramma's en informatiedocument voor de coalitievorming (incl. bijlagen) ontvangen en kunnen bestuderen, evenals de definitieve resultaten van de verkiezingsuitslagen en het programmaboekje 'Samenwerken in Doetinchem'. Op basis daarvan heb ik de gesprekken verder kunnen voorbereiden.

In overleg met de formatuur zijn in de gesprekken de volgende vragen aan alle fracties voorgelegd:

1. *Wat zijn voor u de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?*
2. *Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:*
  - * *De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland;*
  - * *De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?*

3. *Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?*
4. *Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen?*
5. *Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere fracties, inhoudelijk of anderszins?*

De fracties zijn tevoren in algemene zin geïnformeerd over de vragen die in het gesprek aan de orde zouden komen. Uiteraard was er ook gelegenheid om andere punten naar voren te brengen.

Op 4 en 5 april heb ik met alle 10 fracties gesprekken gevoerd. Van elke fractie waren steeds twee personen aanwezig. De PvLM was door omstandigheden vertegenwoordigd door één persoon. Tessa Baars heeft zorg gedragen voor de verslaglegging. Afsproken is dat de verslagen als bijlagen bij het bevindingsrapport worden gevoegd. Alle concept-verslagen zijn ter goedkeuring voorgelegd aan de gesprekspartners. De bijlagen bij het rapport van bevindingen betreffen de geaccordeerde verslagen.

Op 8 april heb ik ter verdieping van mijn verkenning met name over het vervolgproces nog telefonisch contact gehad met de formateur.

9 april was gereserveerd om indien nodig nog nadere gesprekken te kunnen voeren met fracties. Hiervan heb ik geen gebruik hoeven maken.

Op 11 april in de middag heb ik ter voorbereiding van de presentatie van het rapport in de raad, een gesprek gehad met de formateur.

§4 **Bevindingen**

- 4.1 Vanaf het begin heeft de formateur rust in het proces gebracht. Ik heb de indruk dat dit door de partijen is gewaardeerd. Verkiezingstijd is voor iedereen een hectische tijd. Sommige fracties hebben verloren, andere gewonnen. Diverse fracties zijn nieuw of aanzienlijk vernieuwd. Door de rust hebben partijen kunnen ‘landen’ en zich beter kunnen voorbereiden op het informatieproces.

De in 2014 gestarte coalitie heeft gewonnen en had in principe zonder informatieproces door kunnen gaan. Een informatieproces was geen noodzaak. Het pleit voor de sfeer in de gemeenteraad dat er tóch is gekozen voor een informatieperiode. Dit vanuit de wens om te komen tot een –ook inhoudelijk- breed gedragen coalitie en coalitie-akkoord.

Met alle fracties heb ik gesprekken kunnen voeren. Deze heb ik alle als plezierig en open ervaren. Door de rust in de planning van het proces en het vooraf informeren over de vragen die aan de orde zouden komen, kwamen alle fracties goed voorbereid op het gesprek en hadden zij een heldere inbreng.

De vragen m.b.t. speerpunten, de visie op Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland alsmede die m.b.t. het sociaal domein en de visie op samenwerking van lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en stakeholders, zie ik vooral als een goede basis voor de uitwerking in het coalitie-

akkoord zelf. In dit rapport zal ik mij beperken tot enkele algemene waarnemingen daaromtrent.

- 4.2 Speerpunten en thema's voor de komende raadsperiode die meermaals aan de orde kwamen en waarvan het goed zou zijn als die op een of andere manier een plaats zouden kunnen krijgen in het akkoord zijn (in willekeurige volgorde) o.a. duurzaamheid, preventie, innovatie, werkgelegenheid, economie (incl. smart industry), cultuur, bereikbaarheid, mobiliteit, leefbaarheid (incl. wonen), zorg, omgevingswet, solide financieel beleid en de samenwerking met de samenleving.
- 4.3 Wat betreft Doetinchem als centrum van de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland het volgende. Meermaals kwam naar voren: 'Doetinchem heeft de Achterhoek nodig en de Achterhoek heeft Doetinchem nodig'. De belangen van beide kunnen echter verschillen. Dat kan het lastig maken om een evenwicht te vinden en tot goede afstemming te komen. Het neemt niet weg dat groot belang wordt gehecht aan regionale samenwerking en er kansen worden gezien voor een gemeenschappelijke agenda. In de gesprekken kwam naar voren dat Doetinchem zeker een verantwoordelijkheid heeft die gemeente-overschrijdend is. De uitdaging zal zijn om de voortrekkersrol te nemen zonder arrogant te zijn.

Als het gaat om regionale samenwerking mag breder gedacht worden dan alleen de Achterhoek. De positionering in Gelderland naast Arnhem en Nijmegen, verdient ook aandacht. Daarnaast moet gedacht worden aan kansen in grensoverschrijdende samenwerking.

- 4.4 Wat betreft het sociaal domein: in het algemeen vonden de fracties dat een goede basis is gelegd. De ingezette lijn kan verder ontwikkeld worden en eventueel aangepast waar nodig. Aandacht voor preventie, participatie (ook arbeidsparticipatie) en innovatie zijn andere trefwoorden die opvielen, alsook aandacht voor jeugdzorg en voor mensen die niet zelfredzaam zijn. Speciale aandacht verdient daarbij de aanbestedingssystematiek en afname van bureaucratie.
- 4.5 Wat betreft de visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en stakeholders, constateren de meeste fracties dat er een goede lijn is ingezet. De fracties zien het belang en de kansen van meer en betere samenwerking. Bijna alle fracties noemden het 'Aanvalsplan Binnenstad' als een goed voorbeeld van de gewenste samenwerking en werkwijze. Deze aanpak verdient vervolg. Als belangrijk aandachtspunt daarbij werd genoemd, dat de raad dan ook dingen moet durven loslaten.
- 4.6 Als het gaat om de meest kansrijke combinatie van partijen, eerst een paar algemene opmerkingen. Diverse malen werd opgemerkt dat de afgelopen jaren raadsbreed is gewerkt aan goede verhoudingen. Het pleidooi klinkt om hieraan te blijven werken. De sfeer die gezocht wordt, is dan ook niet een starre verhouding tussen coalitie en oppositie, maar van elkaar wat gunnen. Alle fracties geven de voorkeur aan een akkoord op hoofdlijnen boven een dichtgetimmerd akkoord. Er is de nadrukkelijke wens om het akkoord zó in te richten dat bij de uitwerking ervan ruimte is voor inbreng vanuit de oppositie en betrokken stakeholders.

- 4.7 Als het gaat om de samenstelling van de coalitie, wordt genoemd: recht doen aan de verkiezingsuitslag en een breed gedragen coalitie, zowel qua zetels en als politieke kleur. Ook stabiliteit, bestuurlijke ervaring, deskundigheid, continuïteit, onderling vertrouwen en het als team kunnen opereren, worden belangrijk geacht.
- 4.8 Geen van de fracties noemt blokkades voor de coalitie; noch programmatisch, noch op persoonlijk vlak. Een enkele fractie noemt wel een of meer aandachtspunten. Op twee na, opteren alle fracties voor deelname aan de coalitie. In de gesprekken hebben alle fracties afwegingen geschetst voor een ideale coalitie en een indicatie gegeven van hun persoonlijke voorkeur in deze. Voor de meeste fracties bleken meerdere opties mogelijk. De visie van de fracties is te vinden in de verslagen. Zie de bijlagen bij dit rapport.

§5 **Advies**

De formateur heeft mij gevraagd om op basis van de gesprekken een concreet advies te formuleren voor de samen te stellen nieuwe coalitie.

Als je alleen naar de cijfers kijkt zou een coalitie van de 4 grootste partijen kunnen volstaan. Voor een stabiele coalitie is echter niet alleen de getalsmatige verhouding van belang. Fracties hebben aangegeven dat ook dingen als recht doen aan de verkiezingsuitslag, een breed draagvlak, continuïteit en onderling vertrouwen en chemie van belang zijn.

Alle fracties hebben aangegeven dat de vorige coalitie goed werk heeft verricht. In dat kader werd o.a. genoemd het opbouwen van raadsbreed onderling vertrouwen, de ingeslagen weg op het sociale domein en de wijze waarop gezocht is naar samenwerking tussen overheid en de verschillende maatschappelijke stakeholders.

Ook de kiezer heeft waardering hiervoor uitgesproken. Tegen de landelijke trend in, hebben de landelijke partijen in Doetinchem gewonnen. Tegen de landelijke trend in, zijn de coalitie partijen gelijk gebleven of hebben gewonnen.

Dan kom ik bij mijn conclusie. Deze is gebaseerd op de gesprekken en m.n. de volgende punten:

- recht doen aan de verkiezingsuitslag
- het gezochte brede draagvlak
- een ruime meerderheid in de raad
- goed evenwicht tussen programmatische verwantschap en breedte
- de bepleite continuïteit
- het gegeven dat de betrokken partijen alle hebben aangegeven het een mogelijke optie te vinden
- de overtuiging dat de coalitie die ik adviseer kan stoelen op onderling vertrouwen en de noodzakelijke chemie
- de onmiskenbare waardering bij de kiezer en de fracties voor het beleid van afgelopen jaren.

Op grond van dit alles kom ik tot de conclusie dat voortzetting van de in 2014 gestarte coalitie de meest kansrijke keuze is.

Met andere woorden: alles afwegende, acht ik de kans op een stabiele en collegiale coalitie die recht doet aan hetgeen door de verschillende fracties naar voren is gebracht, het grootst met een coalitie van CDA, VVD, CU/SGP als basis, verbreed met D66 en GroenLinks.

De coalitie begint met het CDA als verreweg de grootste partij.

De VVD noem ik als tweede. Deze partij is door het CDA als voorkeurspartner genoemd, gezien de programmatische verwantschap. Daarnaast is de VVD door alle partijen genoemd als logische coalitiepartner.

De positie van CU/SGP is een bijzondere. Deze partij heeft slechts één zetel, maar de meeste fracties hebben aangegeven graag te zien dat CU/SGP deel uit maakt van de coalitie. Dit niet vanwege het aantal zetels of de politieke kleur, maar vanwege de kwaliteit van de (zoals ik het begreep ook nu weer beoogd) wethouder. Vandaar mijn advies om naast CDA en VVD, ook CU/SGP als basis te zien voor de te vormen coalitie.

Doorslaggevend voor de keuze van D66 is de verkiezingswinst.

Een coalitie van CDA, VVD, CU/SGP en D66 zou getalsmatig voldoende zijn en recht doen aan de verkiezingsuitslag, maar gehoord hebbende de wens van een breed gedragen coalitie, is mijn advies ook GroenLinks deel uit te laten maken van de coalitie. Temeer daar zij ook een zetel hebben gewonnen.

Mocht een formatie met deze partijen niet lukken dan ligt als tweede optie het meest voor de hand, een coalitie te verkennen van CDA, VVD, CU/SGP als basis, verbreed met de PvdA en eventueel nog een andere partij.

De formateur geef ik graag als aanbeveling mee om bij de onderhandelingen over het coalitie-akkoord de in de gesprekken gegeven reacties van de fracties te betrekken op de vragen over de speerpunten, over Doetinchem als centrumgemeente, de aandachtspunten voor het sociale domein en de wensen inzake de samenwerking van de overheid met inwoners, organisaties, ondernemingen en stakeholders.

Gehoord hebbende de wens om ook de oppositie te betrekken bij de uitwerking van het akkoord, geef ik in overweging om te zijner tijd het concept-coalitie-akkoord aan de raad ter bespreking voor te leggen.

§6 **Tot slot**

Het informateurschap was een bijzondere en eervolle taak.
Met veel plezier kijk ik terug op de gesprekken met de fracties.

Bij het aanvaarden van deze opdracht heb ik gezegd dat ik het als mijn taak zie om te luisteren waar de fracties de prioriteiten en uitdagingen zien voor de stad en te inventariseren waar kansen liggen voor een stabiele en collegiale coalitie met een breed draagvlak. Ik hoop daar met dit rapport een goede voorzet voor te hebben kunnen leveren.

Ik dank de fracties voor de open gesprekken, Tessa Baars voor de geweldige ondersteuning en buitengewoon plezierige samenwerking en Ingrid Lambregts voor het vertrouwen. Graag

wens ik haar als formateur veel wijsheid en energie toe bij de vorming van het college en de inhoudelijke discussies ter voorbereiding van een mooi en uitdagend coalitie-akkoord. Doetinchem wens ik alle goeds toe voor de toekomst.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van het CDA

Aanwezig namens het CDA: Ingrid Lambregts en Jeroen Berends

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- De economische ontwikkeling van centrumgemeente Doetinchem. Het CDA bedoelt hiermee de economie in brede zin; werkgelegenheid, bereikbaarheid en wonen. Het CDA heeft speciale aandacht voor het MKB en wil de positie van de binnenstad blijvend versterken.
- De duurzaamheidsopgave in de volle breedte. Vanuit de visie en ambities die in de afgelopen coalitieperiode zijn geformuleerd gaat het er nu om goede (soms moeilijke) keuzes te maken i.s.m. ondernemers en bewoners. Dit thema heeft een sterke samenhang met het thema wonen, waarbij het bestaande (niet duurzame) woningaanbod een belangrijk aandachtspunt is.
- De transformatieopgave in het sociaal domein als vervolg op de geslaagde transitieperiode.
- De implementatie van de Omgevingswet. De vorige gemeenteraad is reeds gestart met verkenningen. Het CDA zet in op een participatieve werkmethode van onderaf, zoals bedoeld in de wet. Ervaringen met andere trajecten, zoals de binnenstad en de centrumomgeving, laten zien dat dit in Doetinchem goed werkt.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Wat het CDA betreft mag Doetinchem wat zelfbewuster acteren als centrumgemeente en vijfde stad van deze provincie; Doetinchem is de economische motor van de West-Achterhoek.

De zoektocht naar een nieuwe bestuursvorm voor de Achterhoek is een positieve ontwikkeling. Een Achterhoek Board, waarin de drie O's evenveel beslisrecht krijgen, en thematafels waar partners een plek aan tafel krijgen. Omdat de raden voorheen wat meer op afstand stonden, zal nu gewerkt gaan worden met een raden-conferentie, waarin het stemgewicht afhangt van het regionale bestuurlijk gewicht. Ook dit beschouwt het CDA als een goede ontwikkeling, ook vanwege het feit dat één gemeente niet een gezamenlijk besluit kan blokkeren.

Het CDA kiest voor de Achterhoek, want er is een wederzijds belang. De positie van centrumgemeente vergt echter extra aandacht. Het afschaffen van de stadscontracten door de provincie ervaart het CDA als een gemis. Nu werkt de provincie met gebiedsopgaven, wat niet altijd gunstig is voor Doetinchem. Het CDA wil hierover nadrukkelijk in gesprek met de provincie.

Het CDA wil de werkrelatie met Duitsland versterken en steunt daarin de ambities van de burgemeester. Daarbij hoort een duidelijke uitvoeringsagenda en budget.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

Er zijn de afgelopen jaren al veel stappen gezet met de decentralisaties. Deze zijn in Doetinchem redelijk geruisloos verlopen. Vanwege het belang van preventie heeft het CDA behoefte aan een concrete preventieagenda waarin koppelingen mogelijk zijn met de domeinen van sport en cultuur. Daarnaast vraagt de uitvoering van de Participatiewet aandacht om de gewenste uitstroomcijfers te krijgen.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

Het CDA is positief over de opzet van het vorige akkoord, dat bewust niet te zeer was dichtgetimmerd, maar opgezet als een agenda vanuit de gedachte dat je als overheid een van de spelers bent. In diverse projecten heeft het gemeentebestuur laten zien dat deze insteek werkt. Het CDA beschouwt de uitslag van de verkiezingen als een stimulans om op deze weg door te gaan en zoekt een coalitie die langs deze lijnen wil werken. Dit leidt tot een akkoord waar lucht in zit en dat uitnodigt tot samenwerken. De opgaven die we benoemd hebben, zoals de omgevingswet, lenen zich daar ook voor. Het CDA wil de komende periode ook op zoek naar experimenteerruimte op het sociaal terrein. Vanuit een goede visie op wat we willen bereiken ruimte creëren voor innovatie, zodat bijvoorbeeld een concept dat momenteel niet binnen de aanbestedingsregels lijkt te passen toch een kans kan krijgen. Accepteren dat er soms ook wat zal ‘mislukken’ hoort bij het toelaten van meer experimenten.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

Het CDA ziet dat er behoefte is aan een brede coalitie met draagvlak. Het CDA wil starten met de VVD en de CU-SGP. Daar ligt de as voor de nieuwe coalitie, die het CDA wil aanvullen met twee van de drie volgende partijen: de PvdA, D66 en GroenLinks.

Het CDA constateert dat de PvdA een zetel heeft verloren, daar waar D66 en GroenLinks elk een zetel hebben gewonnen. De kiezer lijkt daarmee het signaal af te geven dat zij het beleid dat de afgelopen vier jaar is ingezet graag gecontinueerd ziet.

D66 verdween uit de raad, maar keert nu met 4 zetels terug met een voor de kiezer herkenbare en aansprekende fractie met frisse standpunten en nieuw elan. Programmatisch ziet het CDA hier op voorhand geen belemmeringen voor samenwerking.

Ook GroenLinks komt met een geheel nieuwe fractie, echter met de nodige politieke ervaring en een duidelijk programma. Ondanks dat GroenLinks inhoudelijk op een aantal thema's nadrukkelijk andere accenten legt dan het CDA, geeft de samenwerking in de afgelopen 4 jaar het vertrouwen dat deze te overbruggen zijn.

De PvdA staat programmatisch ook verder weg van het CDA, maar heeft de afgelopen 4 jaar met haar stabiele fractie bewezen bereid te zijn constructief en inhoudelijk mee te denken en toe te werken naar breed gedragen oplossingen. Daar staat tegenover dat het CDA zich niet herkent in het beeld dat de PvdA oproept dat Doetinchem niet langer een van de sociaalste gemeenten van Nederland is.

Het CDA is voorstander van een brede coalitie omdat dit ruimte geeft aan een van de partners om op enkele thema's een ander geluid te laten horen. Continuïteit en stabiliteit in het college vindt het CDA heel belangrijk.

Het CDA is oprecht nieuwsgierig naar wat de informateur ophaalt bij de ander partijen. Er moet een akkoord komen dat herkenbaar is voor alle Doetinchemmers, met een goede inhoudelijke en financiële balans tussen het sociale domein en andere domeinen.

Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Nee.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van de PvdA

Aanwezig namens de fractie van de PvdA: Steven Kroon en Marianne Kock

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Algemeen: stabiliteit en rust in de Doetinchemse politiek t.b.v. een goede besluitvorming en samenwerking. Aandacht voor de Achterhoek; de Achterhoek moet zich inhoudelijk opnieuw uitvinden en de slagkracht verbeteren.
- Op alle fronten werken aan een innovatie agenda: in de zorg, in de bouw, participatie, industrie, werkgelegenheid. Dit hoeft niet altijd vanuit de overheid geïnitieerd te worden, maar het gaat er soms om dat de overheid ruimte biedt aan anderen. Ook de gemeente zelf kan experimenteren, een voorbeeld is meer ruimte bieden in aanbestedingen aan nieuwe (kleinschalige) initiatieven.
- Speerpunten: 1) stimuleren van ondernemerschap & werkgelegenheid/forse uitstroom uit de bijstand 2) toename van de beschikbaarheid van woningen voor specifieke doelgroepen (jong, oud, zorg) 3) focus op preventie, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Doetinchem heeft een bijzondere positie als centrumgemeente en dat maakt dat het vaak nodig te balanceren op een koord. Met de Achterhoek Board kan de klassieke spanning tussen Doetinchem en de omliggende gemeenten verdwijnen. Wat de PvdA betreft moet Doetinchem het voortouw gaan nemen op thema's die andere gemeenten niet oppakken en dan ook beslissingen durven nemen en slagkracht organiseren. De PvdA wil af van de vrijblijvendheid in de samenwerking.

De PvdA heeft de indruk dat ingangen vanuit college en ambtelijk bij het provinciehuis over het algemeen goed zijn. Als fractie heeft PvdA ook goede lijnen met de provinciale fractie. De PvdA betreurt het dat het provinciaal stedenbeleid is gestopt. Deze specifieke aandacht voor de steden was heel waardevol. De provincie zou meer focus kunnen leggen op de dingen die in de Achterhoek spelen. Ook is het zinvol meer in gesprek te komen met andere regio's. De opgaven lijken immers vaak op elkaar. De PvdA kan daaraan een goede bijdrage leveren.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

- Innovatie, nadrukkelijk ook in het sociaal domein. We hebben in Doetinchem de nieuwe taken goed opgepakt. Het is nu zaak een volgende slag maken. De PvdA ziet dat zorginstellingen die slag nog niet durven maken. Als illustratie het voorbeeld van een kinderboerderij die aanbieder wordt van dagbesteding, waarbij de zorginstelling die slag nog niet durft te maken. De gemeente kan helpen om die brug te slaan. Op het terrein van de arbeidsmarkt komen er enorme tekorten aan in de komende periode, met name in de zorg en maakindustrie. Tegelijk zijn er veel mensen in een uitkeringssituatie. Wat betreft de PvdA ligt er een schone taak om deze mismatch op te lossen samen met werkgevers.
- Een cultuurtraject, gestart vanuit de raad, en gericht op het verhogen van de klanttevredenheid. Het gaat daarbij om het verbeteren van de houding van 'naast de mensen staan'. Vertrouwen geven en krijgen. Dat geldt voor de eigen gemeentelijke medewerkers en voor de politiek. Het kleine deel cliënten dat misbruik maakt van voorzieningen, mag het niet verpesten voor de mensen van goede wil. Wat de PvdA betreft is dit niet een louter Doetinchems probleem, het zit vaak ook in de manier waarop de wetten zijn geformuleerd.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

Op dit terrein zijn de afgelopen vier jaar hele goede stappen gezet, bijv. Doetebol en het aanvalsplan binnenstad. De raad vond dat soms ook moeilijk, maar heeft daarin veel geleerd. De PvdA wil op dit pad doorgaan. Het is daarbij zoeken om steeds de goede rol te vinden als politiek. Wanneer en hoe gaat de raad toetsen aan de eigen kaders en doelstellingen? Of moeten we die aanpassen? Hoe zorg je voor communicatievormen die aansluiten bij inwoners? De PvdA wil de werkwijze en methodieken ook doortrekken naar het sociaal domein. Daar is een slag te maken waarbij het de verwachting van de PvdA is dat de energie en ideeën uit het veld tot verbeteringen en tot een efficiëntere uitvoering kunnen leiden.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

De PvdA opteert voor een stabiele ervaren coalitie, waaraan PvdA graag bijdraagt. Het CDA en de PvdA kunnen die stabiele basis vormen. Sinds de jaren 50 en 60 zijn deze twee partijen de grootste in Doetinchem. Die basis wordt wat ons betreft verbreed aan beide flanken. Wat betreft de PvdA hoort GroenLinks in de coalitie. Deze partij staat programmatisch het dichtst bij de PvdA. Daarnaast is het getalsmatig en qua balans in de coalitie belangrijk een liberale partij toe te voegen (VVD of D66). Met 18 zetels ontstaat een royale meerderheid in de coalitie en een stabiele basis.

De PvdA heeft veel aandacht voor en wil graag blijven investeren in de rol van de raad en de onderlinge sfeer in de raad. Ervaring in zowel de coalitie de oppositie helpt daarbij. Aandachtspunten daarbij zijn het streven naar meer breed gedragen besluiten, initiatiefruinme in de raad, loskomen van de krampachtigheid en meer durven geven en nemen. Dat leidt tot meer kwaliteit. De PvdA maakt een compliment aan het CDA, dat die ruimte probeerde te bieden in de afgelopen raadsperiode. De PvdA vervult graag een rol van 'olieremmen' door het slaan van een brug. Zeker nu de raad flink vernieuwd is, is het van belang te blijven investeren in de menselijke relaties.

Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Nee.

De uitslag in Doetinchem was bijzonder, waardoor de PvdA van mening is dat landelijke partijen het voortouw horen te nemen, maar de PvdA sluit geen lokale partijen uit.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van de VVD

Aanwezig namens de VVD: Maureen Sluiter en Robbert Hummelink

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Wonen, werken en leven in de volle breedte zijn de belangrijkste items.
- Een nadrukkelijke preventieagenda. Vanuit de beschikbare middelen moet hier budget voor worden vrijgemaakt.
- Economische investeringsagenda, gezien het centrale belang / volle breedte van werk ook in relatie tot leefbaarheid en voorzieningen.
- Investeringsagenda wegen vanuit het thema bereikbaarheid is opgenomen. Hiervoor wil de VVD extra middelen vrijmaken.
- Voortzetten organisatieontwikkeling met duidelijke keuzes voor de gemeentelijke organisatie.
- Onderwijshuisvesting, met bijbehorende financiële middelen voor de benodigde lange termijn visie en actie op het gebied van onderwijs (visie en huisvesting) denk aan het vraagstuk van de middelbare scholen maar ook basisonderwijs bijvoorbeeld op De Huet.
- Werken met gebiedsvisies, waarin de vraagstukken integraal worden opgepakt. Voorbeelden zijn de gebieden rond onderwijsgebouwen en sportaccommodaties, de Huet en in het gebied rond Slingeland/de Kruisberg.
- De rol van de gemeente die ruimte laat aan initiatieven nog verder versterken, omarmen van initiatieven die er opkomen.
- Rol van centrumgemeente overeind houden en daarin keuzes maken.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Regionale samenwerking is wat de VVD betreft een belangrijk uitgangspunt voor de komende vier jaar. Met de doorontwikkeling heeft de regio Achterhoek een slag gemaakt. Doetinchem heeft de afgelopen jaren bewust een stapje terug gedaan in het belang van de regio. Dat gaf ruimte voor goede samenwerking in de regio. De VVD is van mening dat als Doetinchem de vijfde stad wil zijn en zijn centrumrol goed wil vervullen, het nu tijd is om weer een stap vooruit te zetten. Een duidelijker voortrekkersrol maakt dat de positie in Gelderland verder verbeterd kan worden. De relatie met de provincie is wat de VVD betreft goed.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

De focus ligt op de preventieagenda en de transformatie. Doetinchem is goed uit de startblokken en moeten nu zorgvuldig vooruit gaan kijken. Wat de VVD betreft liggen daar een aantal sturingsvraagstukken, bijvoorbeeld hoe de kernorganisatie zijn taken en verantwoordelijkheden belegt in relatie tot de uitvoeringsorganisaties. De aansluiting tussen beleid en het werk 'op straat' kan wat de VVD betreft veel beter. Overigens geldt dat evenzeer voor het fysieke domein. Doetinchem moet daarin keuzes maken.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

Met de agenda voor de toekomst is een goede weg ingeslagen. Intern is Doetinchem bezig die slag te maken en dat gaat ook goed. Er gebeurt heel veel in de samenleving. De VVD ziet veel

ambitie in de samenleving en is van mening dat het bestuur nog meer moet durven loslaten, denk aan de economische uitvoeringsagenda en de duurzaamheidsambitie. Als het bestuur ruimte geeft, kom je veel sneller tot nieuwe ideeën en krijgen inwoners en ondernemers ook de ruimte om daar wat mee te doen.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

De VVD is een stabiele en betrouwbare coalitiepartner geweest, al jarenlang. De VVD is gericht op goede samenwerking, ook breed in de raad. De VVD heeft daarin een eigen geluid en is gericht op de lange termijn. Die rol wil de VVD graag blijven vervullen. De samenwerking met het CDA is heel goed. De VVD steekt in op continuïteit en stabiliteit, een goede persoonlijke samenwerking en elkaar wat gunnen.

Gezien de verkiezingsuitslag zou het voortzetten van de huidige coalitie een van de opties kunnen zijn. Echter, de VVD constateert daarbij wel dat er daarin twee partijen zijn met een volledig nieuwe bezetting, waarvan de fracties zich nog moeten vormen en dan gaan meerdere vraagstukken een rol spelen zoals ook aangegeven bij het duidingsdebat. Bij de fracties van het CDA en de VVD zit zowel continuïteit als vernieuwing. De PvdA heeft een stabiele fractie en wordt door de VVD op dit moment gezien als een betrouwbare partner, vanuit de samenwerking en ervaringen uit de periode. Bij D66 en GL is dit voor de VVD lastiger te beoordelen. Beiden hebben een nieuwe fractie. D66 staat inhoudelijk qua liberale uitgangspunten dicht bij de VVD maar is qua fractie volledig nieuw en dan is van belang of de wethouderskandidaat de ervaring meebrengt. Vanuit het duidingsdebat kijkt de VVD nauwkeurig naar de inbreng van GL op inhoud qua benadering van de gemeentelijke rol maar tegelijkertijd heeft de VVD met de wethouder van GroenLinks een bewezen goede samenwerking, echter de fractie is ook hier volledig nieuw. Er is een goede samenwerking met CU-SGP, zowel inhoudelijk als persoonlijk. Deze partij hoort wat de VVD betreft tot de basis van de coalitie op grond van de doorlopen trajecten in de afgelopen periode. Met Gemeentebelangen ziet de VVD programmatisch overeenkomsten, waarbij inhoudelijk bezien wel vragen zijn over de visie op de lange termijn. De SP en de VVD liggen programmatisch niet heel ver uit elkaar lijkt het, behalve op het sociaal domein, en de persoonlijke verhoudingen zijn goed. Echter, ook hier ziet de VVD, bij deelname van de SP, een grotendeels nieuwe fractie ontstaan. De overige partijen hebben zelf aangegeven in de oppositie te blijven.

Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Nee, geen blokkades op partijen. Inhoudelijk ook niet, in zoverre dat de VVD wil voortborduren op de agenda die in gang is gezet. Die dynamiek moet er in blijven voor de VVD.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van de SP

Aanwezig namens de SP: Hans Boerwinkel en Gera Matobo

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Een gemeente waar zorg net zo bereikbaar is als de binnenstad.
- In de zorg streven naar een betere bereikbaarheid en een verbetering in de manier waarop de gemeente zich opstelt naar de inwoners, waarbij het er om gaat naast inwoners te staan.
- Verbeteren van de fysieke bereikbaarheid zodat zoveel mogelijk mensen in Doetinchem blijven wonen. Zorgen dat mensen snel in Arnhem komen om te werken of te studeren. Hiertoe voorzetten van de lobby op gebied van mobiliteit: dubbelspoor, een rechtstreekse treinverbinding naar Nijmegen, de ontsluiting over de weg (A18, doortrekken A15, bereikbaarheid in de Achterhoek).
- Zorgen dat ondernemers ontzorgd worden en bijvoorbeeld makkelijk aan vergunningen komen.
- Verbeteren van de wijze waarop de gemeente mensen aan werk helpt. Daarbij niet alles bedenken vanuit het stadhuis, maar met de mensen samen.
- Verbeteren van de schuldhulpverlening.
- Verbeteren van het woningprogramma op een aantal punten zoals jongerenhuisvesting, diversiteit in categorieën en het vernieuwen van oude wijken.
- Verbeteren van de leefbaarheid van de binnenstad. Daarbinnen stimuleren van kort bezoek door eigen inwoners bijvoorbeeld via een proef met een blauwe parkeerzone.
- Verbeteren van het gebruik van het openbaar vervoer, bijv. vrij reizen in de daluren voor ouderen en mensen die slecht ter been zijn.
- Vergroten van de cultuurparticipatie voor alle lagen in de samenleving. De samenwerking tussen de cultuurinstellingen insteken vanuit inhoudelijke doelstellingen in plaats van een bezuinigingsdoelstelling.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

De SP is van mening dat Doetinchem terecht zijn rol pakt als centrumgemeente, zonder daarin te hoog van de toren te blazen. De SP is voor samenwerken met andere gemeenten waar het kan en dit meerwaarde biedt. De SP maakt daarbij wel de kanttekening dat er geen extra bestuurslaag (naast Rijk, Provincie en gemeente) moet komen en de legitimiteit en het mandaat bij de raden moet blijven liggen.

Als centrumgemeente heeft Doetinchem de uitdaging om de mensen hier te houden, o.a. door de verantwoordelijkheid voor de voorzieningen zoals Amphion. De smart industry staat voldoende op de agenda, maar een deel van de bedrijven kan wat de SP betreft nog geholpen worden met verduurzaming en het komen tot een circulaire economie. De ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn is een hele belangrijke opgave, daar is ook een goede regionale samenwerking voor nodig. Die samenwerking is er of kan verder versterkt en uitgebreid worden. Ook op andere terreinen is sprake van een goede samenwerking, bijv. de jeugdzorg. Als stad en regio zouden Doetinchem en de Achterhoek meer voor elkaar moeten kunnen krijgen bij de provincie. Veel aandacht is uitgegaan naar het knooppunt Arnhem Nijmegen. Wat dat betreft moet Doetinchem niet een te kleine broek aantrekken.

De SP wil investeren in grensoverschrijdend werken. Hier liggen absoluut mogelijkheden, zeker ook vanuit ondernemersperspectief. Meer Duits op de scholen zou meerwaarde hebben. In samenwerking met de 3 O's kijken hoe je leerlingen kunt voorbereiden op een carrière over de grens. Er mag op dit gebied meer gepioneerd worden.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

Doetinchem doet het zeker niet slecht. Zo is het Meedoen arrangement een goed principe. Qua armoedebeleid is er gemeentebreed een goede ambitie. Dit moeten we goed bewaken en waar nodig uitbreiden, zodat we ook groepen die nu nog buiten beeld zijn bereiken. Een speerpunt voor de SP is de thuiszorg; hierin streeft de SP ernaar dit anders te regelen met meer zekerheid voor cliënten en medewerkers. De SP constateert dat de aanbestedingsregels belemmerend zijn voor initiatieven. De SP wil graag verkennen hoe er meer ruimte kan komen, zodat o.a. een corporatie kan ontstaan in Doetinchem.

Bij de uitvoering van de Participatiewet in de volle breedte wil de SP dat medewerkers nog meer naast de mensen staan vanuit vertrouwen. Dat leidt tot betere resultaten zoals ook andere gemeenten laten zien. Het gaat hierbij om gedrag en bejegening, niet direct om meer budgetten. Mogelijk dat aanvankelijk wat meer moet worden ingezet, maar met sneller resultaat hoeft dit uiteindelijk niet meer te kosten. De SP wil juridische procedures voorkomen, aangezien deze kosten en irritatie teweeg brengen. Bemiddeling leidt vaak tot betere resultaten. Dat vergt vaak een andere benadering, niet zozeer een ander beleid. De inzet van mediation door de lokale ombudsman is een goede start die verder kan worden uitgebouwd.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

Samenwerken is van cruciaal belang. Hierin is al heel veel bereikt en er zijn goede voorbeelden van. De SP wil dit verder uitbouwen, denk bijvoorbeeld aan een uitdaging om voor de toekomst voldoende zorgpersoneel te krijgen. Dat vergt visie en samenwerken. Het is aan de overheid om initiatiefnemers serieus te nemen en vraagstukken vanuit het perspectief van verschillende betrokkenen te bekijken.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

De SP heeft een voorkeur voor een brede coalitie. Wat betreft de SP is de meest kansrijke coalitie die van de vier grote partijen: CDA, PvdA, VVD en SP. Dit leidt tot een brede coalitie met voldoende continuïteit, deskundigheid en draagvlak in de samenleving. De SP heeft geen bezwaar dit aan te vullen met CU-SGP, vanwege de betrouwbaarheid en kwaliteit van de wethouder. Ook hebben SP en CU-SGP en CDA raakvlakken op een aantal inhoudelijke thema's zoals de koopzondagen. De VVD is een stabiele partner in de raad gebleken. De GroenLinks fractie is wat minder stabiel gebleken, vandaar dat de SP de voorkeur geeft aan de PvdA, hoewel er programmatisch veel overeenkomsten zijn met GroenLinks. D66 is qua zetelaantal weliswaar even groot, maar de fractie is volledig nieuw en komt ook uit een onstabiele situatie. De wethouder van deze partij had toch wat minder draagvlak op zijn portefeuille.

CDA neemt als grootste partij het logische voortouw. De SP ziet veel raakvlakken zowel inhoudelijk als qua aanpak. De SP is een stabiele partij en is graag een stabiele coalitiepartner. Als de SP meedoet in de coalitie is Hans Boerwinkel kandidaat voor het wethouderschap en zou dat graag doen met de Participatiewet in portefeuille. In het coalitieakkoord wil de SP heldere lijnen afspreken, eensgezind over uitgangspunten en doelstellingen. Maar het akkoord moet ook ruimte laten aan de complete raad en aan de samenleving.

Zij er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Geen breekpunten, alleen maakpunten. De SP wil graag resultaten bereiken op de onderwerpen die de partij belangrijk vindt.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van D66

Aanwezig namens D66: Jorik Huizinga en Pieter Herngreen

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Energietransitie, een belangrijke opgave om mee aan de slag te gaan i.s.m. inwoners en bedrijven. De gemeente kan zelf het goede voorbeeld geven.
- Een krachtige vitale samenleving. Met de werkwijze voor het aanvalsplan binnenstad als voorbeeld kiezen voor een vergelijkbare aanpak voor het aantrekkelijk houden van kernen of complexe thema's als het aantrekken van nieuwe bedrijven.
- Vasthouden van de koers in het sociaal domein en vervolgens in de afhechting kansen pakken om het bestaande gebouw goed in te vullen.
- Versterken van de lokale democratie. Meer betrokkenheid van inwoners bij de gemeente en van raadsleden bij wat in de samenleving speelt. Hierin een nieuwe slag maken. Te beginnen met laten weten wat we gaan doen.
- Intensiveren van de regionale samenwerking. Meer thema's in de regio Achterhoek samen oppakken, om een beter resultaat te bereiken.
- Ondernemen stimuleren. Voor diverse opgaven zien we allerlei kansen, denk aan de duurzaamheid/Energietransitie. Goed voorbeeld is het initiatief van de CityHub (hotelcampus). Rol van de gemeente is om dit verder te stimuleren, aanjagen.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Doetinchem moet zich wat D66 betreft verder ontwikkelen als centrumgemeente. De relatie tussen centrumgemeente en de omliggende gemeente is soms lastig. Het risico bestaat dat de omliggende gemeenten met de rug naar de centrumgemeente gaan staan. Hierover moeten de raden met elkaar het gesprek aangaan. De ingeslagen weg is goed. D66 uit de wens om nog intensiever samen te werken met politieke partners. De democratische legitimatie in de Achterhoek raad is een goede stap. D66 wil flinke stappen zetten om de regio neer te zetten richting Den Haag, Duitsland en de rest van Europa. Als centrumgemeente kan Doetinchem concreet en resultaatgericht aan de slag met thema's als woningbouw, energietransitie, toerisme, bereikbaarheid en economie.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

Het versterken van preventie, verbeteren van procedures en professionaliteit van de medewerkers, check op de personeelscapaciteit. Het rapport 'Weten is nog geen doen' van de WRR goed doordenken, wat dat betekent in het sociaal domein. D66 wil verbetering zien in de bejegening van mensen. Meer aandacht voor mensen die niet redzaam zijn. Er zijn bij D66 zorgen over de mantelzorg; er ligt een te grote druk op deze mensen. Contracteren in de zorg: teveel gedoe en bureaucratie en te weinig kwaliteit. Gemeente en aanbieders zouden meer samen moeten werken in de ontwikkeling van producten. De jeugdzorg staat zwaar onder druk, de wachtlijsten zijn echt te lang. Mensen werken heel hard in dit veld, maar toch schiet de coördinatie tekort.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

Voor D66 is het belangrijk om goed stil te staan bij de rol van de overheid in de samenleving. In de afgelopen periode zijn goede ervaringen opgedaan met overheidsparticipatie, met als concreet voorbeeld het aanvalsplan binnenstad. D66 wil een stap zetten om deze aanpak verder uit te werken en te bewaken. Het is wel de rol van de overheid om naast te faciliteren ook de regie te nemen.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

D66 heeft winst geboekt tijdens de laatste en voorgaande verkiezingen en denkt daarom vanuit deelname van de partij aan de coalitie. Voor D66 zijn er twee opties voor een coalitie: (1) CDA, PvdA, VVD en D66 en (2) CDA, VVD, D66 en GroenLinks. Beide opties leiden tot een goed samenspel van progressief en behoudend, ervaren en vernieuwend, links en rechts. D66 zou beide opties aangevuld kunnen zien met CU-SGP, hoewel het programmatisch soms net wat lastiger ligt. Met beide opties is er een duidelijke meerderheid in de raad en een goede mix in democratisch opzicht. D66 ziet voldoende mogelijkheden voor andere partijen om aan te sluiten bij thema's.

D66 is voorstander van een coalitieakkoord, waarmee bedoeld wordt een akkoord met een koers op hoofdlijnen waarin doelen helder zijn. Zodoende blijft er ruimte voor de raad en voor de samenleving. De raad moet op een vruchtbare manier kunnen inspelen op ontwikkelingen. De democratie is gebaat bij een open opstelling. Geen starre coalitie en oppositie, maar uitnodiging aan de raad om met voorstellen te komen. Voorstellen van het college aan de raad moeten ook helder de alternatieven laten zien. Zo krijgen ook lokale partijen de kans om iets waar te maken. Qua visie zitten de Doetinchemse partijen op vele thema's behoorlijk op een lijn. D66 geeft de voorkeur aan een akkoord op hoofdlijnen in plaats van een raadsbreed akkoord, dit laatste kan een knellend geheel worden, zeker als elke partij vooraf moet instemmen. D66 is er voorstander van het akkoord op hoofdlijnen door de raad te laten vaststellen, zodat de raad kan tegenstemmen of met amendementen komen.

Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Op voorhand geen blokkades voor samenwerking. Inhoudelijk is er ook geen barrière met Lokaal Belang Doetinchem, maar persoonlijk moet D66 dan wel wat overbruggen. Programmatisch liggen de SP en D66 wat verder uit elkaar, zeker niet persoonlijk. De sfeer en samenwerking in de raad is goed.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van GroenLinks

Aanwezig namens GroenLinks: Karen Kamps en Frans Langeveld

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

1. Verder op de ingeslagen weg van verduurzaming: geen nieuwbouw woningen meer op aardgas en bestaande woningbouw aardgasloos maken. We sluiten hierbij aan bij de ambities van het kabinet om de gaswinning in Groningen uiterlijk 2030 stop te zetten en een energieneutrale Achterhoek in 2030. GroenLinks ziet hier kansen voor lokale ondernemers die willen bijdragen aan de energietransitie. Lokale ondernemers tonen een grote mate van betrokkenheid en dat moet op passende wijze worden beloond op weg naar een circulaire & lokale economie. Tevens ziet GroenLinks graag dat in de gemeente Doetinchem de overstap van aardgas naar duurzame energie én het isoleren van de woning ook voor mensen met een kleine beurs mogelijk wordt gemaakt.
2. Ruim baan voor de fiets en ervoor zorgen dat Doetinchem fietsstad nr. 1 van Nederland wordt.
3. Meer groen i.p.v. grijs, zowel voor Doetinchem, Wehl als Gaanderen.
4. Armoedebestrijding. Zorgen dat mensen de voorzieningen beter kunnen bereiken. Daarnaast investeren in de schuldenproblematiek, vooral preventief. Voor de mensen zelf, maatschappelijk gezien maar ook kan de gemeente dan goedkoper uit zijn.
5. Alternatieven voor het aanbesteden, bijvoorbeeld door te contracteren. Met aanbesteden valt geen winst te behalen. Doetinchem houdt zich aan de CAO en de kostprijs. Contracteren voorkomt maatschappelijke onrust, er kan gekozen worden voor lokale organisaties die bereid zijn om te innoveren. Zo kan bijvoorbeeld huishoudelijk hulp gekoppeld worden aan persoonlijke zorg.
6. Diversiteitsbeleid bevorderen in alle segmenten.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Doetinchem heeft zowel maatschappelijk, economisch als cultureel een centrumfunctie. Omdat Doetinchem een centrumgemeente is, heeft het ook een voortrekkersrol. Het is essentieel dat de Achterhoek als eenheid communiceert richting provincie, Den Haag, Brussel, maar ook andere regio's en over de grens. Maar ook op het gebied van de energietransitie, wonen, zorg, werk, economie, onderwijs en uitdagingen als de krimp en ontgroening / vergrijzing is nauwe samenwerking belangrijk.

Als centrumgemeente heeft Doetinchem een complexe positie; doe je teveel dan ben je arrogant, doe je te weinig dan is het ook niet goed. Het blijft zoeken naar een goede verhouding/evenwicht als het gaat om belang van de regio en van die van de centrumstad. Denk aan het vraagstuk van de woningmarkt. Op sommige domeinen lopen de belangen tussen centrumgemeente en regio uiteen. Wat GroenLinks betreft heeft Doetinchem als centrumgemeente de verantwoordelijkheid om bepaalde zaken op te pakken, zoals het zorgen voor goede voorzieningen. Doetinchem heeft vraagstukken die groter zijn dan de eigen gemeentegrenzen. Als Doetinchem z'n rol goed speelt, levert dat kansen om goed in beeld te komen bij de provincie. Het goed organiseren van de regionale samenwerking geeft wel een voorsprong richting provincie. De provincie heeft wel een hoge mate van stroperigheid, bijvoorbeeld als het gaat om het duurzaamheidsvraagstuk.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

Wat betreft GroenLinks liggen hier grote uitdagingen. Doetinchem heeft een goede basis gelegd. Zo is in de jeugdzorg flink doorontwikkeld. Op het terrein van de WMO ziet GroenLinks nog veel mogelijkheden. Zo zijn er in de Achterhoek relatief veel kwetsbare ouderen. Huisartsen pakken steeds meer de signaleringsrol op *door te screenen en te verwijzen*, maar er zou meer bereikt worden met verdere intergemeentelijke samenwerking en samenwerking met de zorgverzekeraars. GroenLinks wil steviger inzetten op verwarde mensen, vooral in de preventieve sfeer.

GroenLinks wil meer focus op preventie, het aan de voorkant gaan kijken, bijv. bij schuldenproblematiek of het ondersteunen van verenigingen. Ook het verminderen van de bureaucratie vraagt aandacht. Bij het domein van werk en inkomen gaat het er om veel sterker te kijken naar de hulpvraag i.p.v. te toetsen of er recht is op een uitkering. GroenLinks wil de rol van verbinder versterken. Doetinchem heeft een goed sociaal beleid, maar het veranderingsproces moet nog gebeuren in samenwerking tussen alle instanties.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

De vorige coalitie heeft actief gewerkt aan een andere rol van de overheid in de samenwerking. Dat proces aangaan betekent dat je durft los te laten en ruimte geven en soms accepteren dat dingen anders gaan dan je had gewild. Echter, je kunt ook laten zien dat de politiek juist nabij kan zijn en in vertrouwen kan samenwerken. Het gaat er om steeds uit te vinden wat in de wijk of voor dit vraagstuk de passende aanpak is. GroenLinks ziet dat als je het goed organiseert, ook andere mensen aan bod komen en meedoen. Dat leidt ook tot dilemma's, zoals hoe de raad omgaat met kaderstelling of het durven werken in een andere setting. Bij de ambtelijke organisatie, maar ook bij BUHA ziet GroenLinks dat deze omslag plaatsvindt. Met deze aanpak willen GroenLinks dus vooral doorgaan.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

GroenLinks ziet meerdere varianten. Gezien onze politieke achtergrond hebben wij een voorkeur voor zoveel als mogelijk links en progressief: CDA, PvdA, D66 en GroenLinks, mogelijk aangevuld met CU-SGP. Vanwege de positieve ervaringen in de afgelopen periode zou de voortzetting van de huidige coalitie CDA, VVD, D66, GroenLinks, CU-SGP een goede optie zijn. Maar ook PvdA in plaats van D66. Uiteindelijk gaat het GroenLinks om de inhoud.

GroenLinks is een voorstander van een bestuursakkoord op hoofdlijnen. Dat werkt productiever en leidt tot verbinding tussen de wethouders, tot gezamenlijkheid. Dan kan een college samen vraagstukken aanpakken die plotseling opkomen zoals de opvang van een toestroom aan asielzoekers. Een college moet als collectief kunnen opereren en als team optreden. Met een akkoord op hoofdlijnen bouw je het gezamenlijk opereren in.

Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Voor GroenLinks zijn er geen breekpunten of blokkades.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van Gemeentebelangen Doetinchem

Aanwezig namens Gemeentebelangen Doetinchem: Patrick Moors en Marcel Zaaier

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Parkeren. De mogelijkheid creëren om de eerste twee uur goedkoper te kunnen parkeren zodat meer inwoners van gemeente Doetinchem naar de stad trekken.
- Snelle en eenvoudige procedures zodat mensen snel geholpen worden.
- Huisvesting voor starters. Het blijkt lastig voor starters om aan een betaalbare woning te komen, zowel in de huur- als in de koopsector. En zeker de doelgroep van MBO-ers en HBO-ers verleiden om hier te blijven. Een goed woningaanbod is een belangrijke voorwaarde om jong talent te binden aan Doetinchem.
- Preventie in alle sectoren: zorg, drugs, veiligheid op straat.
- Participatie van de samenleving; iedereen neemt deel binnen ieders mogelijkheden. Mensen die niet willen participeren geen extra's bieden vanuit de gemeente.
- Zwemdiploma voor kinderen. Doetinchem heeft veel water, dus ook dat is preventie. Niet in de vorm van schoolzwemmen want scholen zijn al hoog belast. Geen kostenbelemmering, ieder kind in elk geval een A diploma.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

GemeenteBelangen vindt het belangrijk dat de centrumgemeente goede voorzieningen heeft. Doetinchem moet niet belemmerd worden in de groei. Een florerend Doetinchem is goed voor de regio. De regio profiteert van een sterke centrumstad en Doetinchem moet de voortrekkersrol nemen in de regio. De harmonie tussen de Achterhoekse gemeenten moet wat betreft GemeenteBelangen wel gewaarborgd blijven, maar niet altijd ten koste van Doetinchem. Het is wat betreft GemeenteBelangen belangrijk om nauwe banden te houden met de provincie. Belangrijk voor de regio dat de centrumgemeente dat juist doet. Ook is dat het meest effectief door korte lijnen en goede communicatie.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

Decentralisaties zijn een beginpunt. GemeenteBelangen wil vooral inzetten op efficiency en innovatie.

Zorg verlenen 'aan het bed' belangrijker door verminderen bureaucratie. Innovatie kan op vele manieren: workflow verbeteren, domotica, andere vormen van verslaglegging, centrale woonvoorzieningen, out of the box denken, durven experimenteren. Het is ook een cultuuromslag die we met elkaar moeten gaan maken. Er moet vooral geluisterd worden naar eindgebruikers en eindafnemers. Zij kunnen het beste bepalen wat wel of niet werkt.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

- GemeenteBelangen wil bewoners in een vroeg stadium betrekken bij elke belangrijke verandering in een gebied of voor een bepaalde doelgroep. Een goed voorbeeld is de aanpak van het aanvalsplan binnenstad, terwijl de aanpak bij de Haareweg minder geslaagd was. Zorg dat de raad een zo compleet mogelijk beeld krijgt van hoe bewoners het voorstel ervaren. Het is van belang goed te luisteren naar de verschillende standpunten en er ook

wat mee te doen. Nu wordt er toch nog te vaak gewerkt met zienswijzen achteraf. Een voorbeeld waarin GemeenteBelangen een actieve rol heeft gespeeld is het vraagstuk van Kemper Kip. Als je vooraan investeert krijg je meer commitment van mensen om mee te doen i.p.v. geld kwijt te zijn aan procedures en tegenwerking. De raad heeft hier al goede stappen in gezet, maar nog wat meer loslaten in de komende periode.

- In de omgevingsvisie kan al veel vastgelegd worden over de samenwerking en betrokkenheid van stakeholders.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

De voorkeur van GemeenteBelangen is een coalitie van CDA, VVD, D66, Gemeentebelangen Doetinchem en CU-SGP. Deze partijen lijken het meest op elkaar qua denkwijze en kunnen goed samenwerken. Een mooie meerderheid van 18 zetels. Daarmee worden de winnaars van de verkiezingen beloond. Hoewel ook GroenLinks heeft gewonnen, past deze partij er programmatisch wat minder bij. GemeenteBelangen is graag deelnemer om ook een lokaal geluid in de coalitie te krijgen. In de afgelopen raadsperiode laat GemeenteBelangen zien dat de partij constructief samenwerkt en een betrouwbare partner is. GemeenteBelangen heeft een jonge frisse fractie die de handen uit de mouwen steekt.

Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Nee, in principe niet. Alleen met Lokaal Belang Doetinchem heeft GemeenteBelangen wel wat moeite vanwege hun gedrag in de afgelopen periode. Qua beleidspunten is GemeenteBelangen zeker bereid om constructief samen te werken en de middenweg te vinden waar de inwoner/ondernemer van gemeente Doetinchem centraal staat,

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van CU-SGP

Aanwezig namens CU-SGP: Henk Bulten en Ewout de Jong

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Doetinchem heeft veel potentie als de juiste keuzes worden gemaakt. Hiervoor is de aanpak die is ingezet (Binnenstad, StadsLAB en buurtcoaches) met veel ophalen in de samenleving van groot belang. Deze aanpak kan nog breder worden ingezet.
- Solide beleid in de zin van rentmeesterschap en duurzaamheid. Duurzaamheid in de breedste zin van het woord; welke voetafdruk laten we achter voor het nageslacht.
- Transformatie sociaal domein.
- Voor wat betreft nieuwe ontwikkelingen en beleid geldt dat er (financiële) keuzes moeten worden gemaakt. Als alle onzekerheden worden ingevuld, is het meerjarenperspectief wellicht ongunstiger dan het nu lijkt. Wat dat betreft is er sprake van een winstwaarschuwing.
- De organisatieontwikkeling gD2020 moet worden doorgezet om onder andere de gewenste aanpak (veel ophalen in de samenleving) te verbreden.
- Verbeteren van de gemeentelijke schuldpositie en de solvabiliteit.
- Duurzaamheid en milieu verder uitbouwen. Nu is het moment om concrete projecten te realiseren op het gebied van zon, wind, water, biomassa en natuur.
- Meer inzet om mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Dit in samenwerking met het bedrijfsleven.
- Het economische klimaat is beter en dat biedt kansen op het terrein van wonen, werkgelegenheid en bereikbaarheid.
- Preventie, gebaseerd vanuit rentmeesterschap en naastenliefde en dus op alle gebied, maar met topprioriteit in de zorg.
- Goed financieel beleid om ruimte te creëren voor beleidswensen.
- De Omgevingswet is een grote kans om anders te gaan werken als gemeente (veel ophalen in de samenleving).

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Het is belangrijk om Doetinchem op de kaart te zetten als tegenhanger van Arnhem en Nijmegen. Dit mag wat CU-SGP betreft met meer zelfvertrouwen en in het belang van economische groei. Doetinchem kan niet zonder de Achterhoek en vice versa. Doetinchem moet wel vaker de lead nemen. Ook hierin moeten duidelijke keuzes worden gemaakt. Smart Industry en Smart Werken maken dat de regio als geheel verder komt. Er dient nog meer focus te worden aangebracht in de Achterhoekse agenda, waarbij het democratische gehalte voorop dient blijven te staan. Verder is het belangrijk om grensoverschrijdend te werken en een eensluidend geluid te hebben in de lobby naar Arnhem, Den Haag en Brussel. Benoem een klein aantal concrete thema's en boek daar dan resultaten.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

Het sociaal domein is goed vormgegeven in Doetinchem op visie, beleid, financiën en qua evaluatie. Juist de evaluatie kan leiden tot aanpassingen. Daarnaast is preventie zeer

belangrijk. De jeugdzorg vraagt heel veel aandacht. Verder is het goed dat de uitvoering van beschermd wonen in de Achterhoek bij de gemeente Doetinchem blijft. Tot slot geldt voor SGP-CU dat er vooral handen aan het bed in het sociaal domein moeten zijn.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

De aanpak die we hebben ingezet (Binnenstad, StadsLAB en buurtcoaches) met veel ophalen in de samenleving is van groot belang. Deze aanpak kan volgens CU-SGP nog breder worden ingezet. Vaak kunnen problemen in een wijk met een relatief klein bedrag worden opgelost. Een voorbeeld zijn diverse speelvoorzieningen in de wijk. Inwoners zijn wat dat betreft vaak verder dan de gemeente!

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

CU-SGP is een kleine fractie met een groot team erachter. Henk Bulten speelt een goede rol als 'olieroosje'. De fractie is ervan overtuigd dat je een brede en breed gedragen coalitie moet hebben. Het is van belang weg te komen van de dwang van coalitie en oppositie. Dan komt het duale debat goed tot zijn recht. De uitslag laat zien dat de coalitie, tegen landelijke trends in, heeft gewonnen.

Het coalitie akkoord moet bestaan uit een visie en verder de hoofdlijnen van de plannen bevatten. In de coalitie en college moet zitten: ervaring, kennis, kunde, betrouwbaarheid. Zeker omdat er veel nieuwe raadsleden zijn. De breuken in de fracties de afgelopen perioden laten zien dat het dan aan vertrouwen ontbrak. CU-SGP is een betrouwbare partner gebleken. Met één zetel heeft de fractie toch aan college kunnen deelnemen.

Voorkeur: CDA, VVD en CU-SGP zouden als eerste bij elkaar moeten zitten als een eerste tussenfase. Deze partijen hebben zich in de afgelopen periode bewezen zowel inhoudelijk als qua samenwerking. Deze kern kan vervolgens in gesprek met de vier overige grote fracties te weten GroenLinks, PvdA, D66 en SP waarbij er dan twee voor de coalitie worden geselecteerd. Eigen voorkeur van CU-SGP eerst voor GroenLinks en dan PvdA of D66.

Zij er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Nee.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van Lokaal Belang Doetinchem

Aanwezig namens Lokaal Belang Doetinchem: Henri-George Moïze de Chateleux en Willem Traag

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Een integrale totaalvisie op Doetinchem over alle thema's, dus verkeer, wonen, onderwijs, werkgelegenheid, winkels, Oude IJssel en hoe om te gaan met de regio. Niet in de zin van een structuurvisie, maar meer in de zin waar je over 10 jaar wilt zijn.
- De invoering van de Omgevingswet. Deze wet vraagt al om een visie en goede afweging en keuzes.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Doetinchem en de Achterhoek kunnen niet zonder elkaar. Doetinchem moet niet te arrogant zijn en samen met de regio zoeken naar een gemeenschappelijke agenda. Dat kan er toe leiden dat Doetinchem op sommige dossiers de lead zal gaan nemen. Geen arrogante dictaten vanuit Doetinchem. Voor Doetinchem betekent dit verder kijken dan de eigen grenzen. Voorbeeld de twee hoofdverbindingen in de Achterhoek, waarbij Doetinchem op het centrum van het kruis van deze wegen ligt. Daar kan Doetinchem mogelijkheden benutten door daar goed naar te kijken en hier een totaalvisie op te ontwikkelen. Ook zou je voor de fusie van de middelbare scholen een ideale plek bij het station kunnen ontwikkelen. Het gaat er om meer Out of The Box visies te ontwikkelen, waarbij niet in eerste instantie financiële barrières worden opgeworpen of in beperkingen wordt gedacht. De ontwikkelingen in de regio met het Achterhoek Board is een goed begin. Lokaal Belang Doetinchem zou hierin nog verder willen gaan en tot een Achterhoek Parlement komen.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

Het sociaal domein is de afgelopen periode een grote uitdaging geweest. Vooral op het gebied van jeugdzorg heeft de wethouder zeer goede resultaten bereikt. Op de andere onderdelen is het in het sociaal domein eerder een bananenrepubliek. Er moet meer in de geest van de wet worden gewerkt, vanuit het hart, en niet zozeer leven naar de letter van de wet. Mensen mogen niet in de steek worden gelaten daar waar het gaat om de huishoudelijke hulp, de Wmo en het armoedebeleid.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

In de vorige collegeperiode is er een werkgroep geweest Samenwerken in Doetinchem waarbij Willem Traag als raadslid actief is geweest. Vanuit de overtuiging dat dit een cruciaal onderwerp is. De werkgroep gaf inzicht in hoe het beter kan in communicatie, omgang en samenwerking. Samenwerking is zo belangrijk en Lokaal Belang Doetinchem pleit er voor dat bestuurders en ambtenaren veel meer de gemeente in gaan en op een andere wijze samenwerken en ook veel meer benaderbaar zijn. Zo zou elk wijkcentrum een loket van de gemeente moeten krijgen. Dat zijn namelijk de centrale plekken in de wijk. Dit loket hoeft niet altijd geopend te zijn maar bijvoorbeeld een dagdeel per week. Het stadhuis is een burcht, in de raadszaal zitten de raadsleden letterlijk met de rug naar de mensen. Bij de dorpsraden leven uitstekende ideeën. Wat Lokaal Belang Doetinchem betreft mogen deze dorpsraden ook

over de bijbehorende budgetten beschikken als ze deze taken daarmee zelf uitvoeren. De eventuele besparing mogen ze dan inzetten voor andere wensen.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

Het meest werkbare is een coalitie van vier partijen met een college van vier wethouders. Dit zorgt voor een gezond evenwicht tussen coalitie en oppositie. Dit kan ook gezien de uitslag. CDA en VVD horen daar in, evenals de PvdA. Als vierde komen de SP en GroenLinks in aanmerking. Lokaal Belang Doetinchem ziet voor zichzelf een rol in de oppositie. Dit omdat de partij nog heel jong is.

Zij er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Niet naar partijen. Lokaal Belang Doetinchem is bereid met elke partij samen te werken. Wel is de fractie van mening dat de wethouders in Doetinchem moeten wonen.

Geaccordeerd gespreksverslag informateur Maria Martens met de raadsfractie van de PvLM

Aanwezig namens de PvLM: Ans Putman

Wat zijn de inhoudelijke speerpunten voor de raadsperiode 2018-2022?

- Over het algemeen heeft Doetinchem op alle punten een goed beleid en is de goede weg ingeslagen. Wel mag in het sociaal domein nog worden bijgestuurd/aangepunt.
- Het onderhoud van wegen en groen mag weer op een wat hoger niveau worden getild na een paar magere jaren.
- Dubbel spoor is van belang voor de hele regio. Als dat nodig is, moet hiervoor een tunnel onder de Europaweg worden aangelegd.

Hoe kijkt u aan tegen de volgende onderwerpen:

1 De positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek en vijfde stad van Gelderland?

Dit is een heel belangrijk punt. Bij de term centrumgemeente van de Achterhoek heeft de PvLM een dubbel gevoel, namelijk dat de buurgemeenten vooral willen profiteren van de Doetinchemse inzet. Overigens wordt op diverse terreinen wel samengewerkt en zijn daar nog kansen te pakken.

2 De ontwikkelingen in het sociaal domein? Waar ligt wat u betreft de focus in de komende raadsperiode?

De aanpak in het sociaal domein is nog steeds een zoektocht aangezien het deels op de tekentafel is bedacht. Vandaar dat het belangrijk is om steeds de vinger aan de pols te houden en aan te passen daar waar nodig. Lang thuis blijven wonen is niet voor alle inwoners haalbaar. Dat levert ook veel problemen op.

Wat is uw visie op de samenwerking van de lokale overheid met inwoners, ondernemers, organisaties en andere stakeholders?

Op dit terrein is ontzettend veel vooruitgang geboekt. Op veel thema's worden werkgroepen, bijeenkomsten en dergelijke georganiseerd en krijgen de buurten een goede inspraak en de kans om mee te doen. De sociale raad doet het heel goed. Goed luisteren is daarbij heel belangrijk. Opvallend is dat ook binnen de raad de afgelopen periode geïnvesteerd is in een goede samenwerking.

Wat is wat u betreft de meest kansrijke combinatie van partijen? En hoe zie u uw eigen rol daarin?

De PvLM kiest voor een plek in de oppositie en zal constructief en kritisch opereren. Het CDA verdient sowieso een plek in de coalitie vanwege kwaliteit en de verkiezingsuitslag. De PvdA verdient ook een plek, bij voorkeur met de sociale portefeuille. Vanwege het solide financieel beleid moet de CU-SGP met de heer Bulten als wethouder blijven. Als de VVD met talentvolle wethouder mevrouw Sluiter toetreedt dan ontstaat een brede deskundige coalitie. De PvLM heeft geen voorkeur voor welke partij dan nog deelneemt. Dat zou kunnen zijn GroenLinks, D66 of GemeenteBelangen Doetinchem.

Zijn er wat u betreft blokkades in de samenwerking met andere partijen? Inhoudelijk of anderszins?

Met Lokaal Belang Doetinchem zit een blokkade vanwege een gebrek aan continuïteit. Ook heeft de PvLM moeite met de SP omdat deze partij vaak tegenstemde en geen

verantwoordelijkheid wilde nemen, terwijl het in een coalitie belangrijk is om te geven en te nemen.